

Mininotat

Feedback fra afprøvning af råudkast til fagplanen for billedkunst

Afprøvning af råudkast til fagplaner i efteråret 2025

Dette mininotat er en sammenfatning af feedback fra de lærere, der har deltaget i afprøvningen af råudkastet til fagplanen for billedkunst i efteråret 2025. EVA har gennemført afprøvningen for Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (STUK) i regi af Udviklingsprogram for afprøvning af fagplaner. Udviklingsprogrammet er en del af Fagfornyelsen, som Folkeskolens forligskreds besluttede i 2024. De nye fagplaner træder i kraft i skoleåret 2027/28.

Mininotatet er opdelt i to dele:

- Del 1: Feedback fra *regionale workshops*, som lærere fra tilmeldte fagplansskoler har deltaget i på tværs af landet
- Del 2: Feedback fra *lokale afprøvnings*, som lærere og andre aktører selv har gennemført og indsendt til EVA

Formålet med mininotatet er at gengive lærernes stemmer og sammenfatte de mest fremtrædende pointer fra deres feedback. EVA har derfor ikke foretaget en egentlig analyse af det samlede feedbackmateriale.

Den samlede afprøvning i efteråret 2025

Regionale workshops

Antal gennemførte regionale workshops i alle fem regioner:	7
Antal tilmeldte fagplansskoler til regionale workshops:	119
Antal tilmeldte lærere til regionale workshops:	319

Lokale afprøvnings

Antal bidrag fra fagplansskoler:	135
Antal bidrag fra andre skoler/aktører:	32
Antal bidrag fra lokale afprøvnings i alt:	167

Del 1: Feedback fra regionale workshops

Om datagrundlaget

EVA har i løbet af efteråret 2025 gennemført regionale workshops for lærere på fagplansskoler, der har tilmeldt sig Udviklingsprogrammet for afprøvningen af fagplaner. Ved de regionale workshops har lærerne været samlet til afprøvninger af de første råudkast til fagplanerne for deres fag. Der er udarbejdet en fælles spørgeramme på tværs af alle fag og nogle fagspecifikke spørgsmål, som er blevet anvendt ved alle afprøvninger. Under afprøvningserne har EVA dokumenteret lærernes feedback ved notatskrivning, hvilket udgør datagrundlaget for følgende sammenfatning.

Ved alle afprøvninger på de regionale workshops har lærerne også selv udfyldt feedbackplancher. Disse er udleveret til fagudvalgene og indgår derfor ikke i denne sammenfatning. Feedbackplancherne er et udtryk for førstehåndsfeedback fra lærerne og skal fungere som et supplement til fagudvalgets videre arbejde.

Afprøvning af råudkast til fagplanen for billedkunst

Antal regionale workshops, hvor fagplanen er afprøvet:	1
Antal lærere, som har tilmeldt sig den regionale workshop i faget:	8

1. Fagets formål

Det har vi spurgt lærerne om:

1. Giver teksten om Fagets formål umiddelbart mening (ud fra 'Afsnittets hensigt')?
 - a. Hvorfor/hvorfor ikke?
2. Hvor i teksten kan I særligt se jeres fag for jer?
 - a. Giv konkrete eksempler.
3. Kan I læse af teksten, hvad eleverne skal have ud af undervisningen?
 - a. Giv eksempler på, hvad der fungerer godt, og hvad der kan skrives tydeligere?

1.1 Giver teksten om Fagets formål umiddelbart mening?

Hvor giver teksten særligt mening?

Lærerne oplever, at teksten giver mening, og at det er positivt, at beskrivelserne åbner for en metodefrihed. Lærerne peger på, at teksten er meget overordnet, men at det sikrer en metodefrihed, som de betoner er vigtig.

Hvor giver teksten mindre mening?

Selvom hovedindtrykket blandt lærerne er positivt, har de følgende input til, hvad der kan tydeliggøres i afsnittet:

- Lærerne foreslår at beskrivelsen i stk. 2 kan uddybes med en forklaring af fagbegreberne *plane og rumlige billeder*. Lærerne peger på at de selv er uddannede billedkunstlærere, og for dem er beskrivelsen af plane og rumlige billeder forståelig, men det kan være svært at oversætte, hvis man skal undervise i faget uden undervisningskompetence.
- Lærerne påpeger, at teori ikke nævnes i formålet. I stk. 3, *Billedkunst medvirker til at udvikle elevernes æstetiske dannelse gennem en praktisk, aktiv og bevidst tilgang*, foreslår lærerne at tilføje ”teoretisk tilgang”. De drøfter, om det kan skrives ind, at der skal være et fælles udgangspunkt, eller at man skal aktivere elevernes for forståelse.

”Eleverne skal have input for at kunne give output.

1.2 Hvor i teksten kan I særligt se jeres fag for jer?

Lærerne fremhæver dét, at eleverne både er deltagere og medskabere af en visuel kultur, som særligt kendetegnende ved faget.

1.3 Kan I læse af teksten, hvad eleverne skal have ud af undervisningen?

Hvad fungerer godt?

Overordnet kan lærerne læse af formålet, hvad eleverne skal have ud af faget.

Hvad kan skrives tydeligere?

Lærerne foreslår, at Fagets formål tydeligere afspejler både det skabende og livsduelige perspektiv og vigtigheden af håndværk og teknikker som centrale elementer i billedkunstfaget:

- Lærerne drøfter, om det er nok, at eleverne er deltagere og medskabere af *en visuel kultur*. Ifølge lærerne er formålet med faget, at eleverne bliver livsduelige, skabende og nysgerrige, og de er i tvivl om, hvorvidt beskrivelsen i stk. 3 rummer dette, eller om det kan udvides med en sætning mere.
- Lærerne oplever, at metodebegrebet står tydeligere frem end det tekniske. Lærerne fremhæver, at det er vigtigt, at man forpligtes på håndværk og teknikker, som ifølge lærerne er essentielle i faget. Lærerne var ikke entydigt enige om, hvorvidt det skal fremgå allerede i Fagets formål, eller det kan dækkes i fx Fagets indhold.

2. Fagets karakter

Det har vi spurgt lærerne om:

1. Giver teksten om Fagets karakter umiddelbart mening (ud fra 'Afsnittets hensigt')?
 - a. Hvorfor/hvorfor ikke?
2. Er beskrivelsen af Fagets karakter relevant for jeres fag?
 - a. Giv konkrete eksempler på, hvor teksten opleves relevant?
 - b. Er der noget, der kan udelades?
 - c. Er der noget, I savner?

2.1 Giver teksten om Fagets karakter umiddelbart mening?

Hvor giver teksten særligt mening?

Lærerne oplever overordnet, at teksten giver mening. De giver udtryk for, at teksten kommer godt omkring fagets mange dimensioner og giver et bredt billede af billedkunst. Formuleringer som *Det kan være igennem...* vurderes positivt, fordi de giver mulighed for fleksibilitet i undervisningen.

Hvor giver teksten mindre mening?

Lærerne påpeger, at der bruges mange forskellige ord, og nogle steder bliver det for højtravende, og sproget bliver svært at forstå. I afsnit 2 nævnes *iterative processer*, som sprogligt kunne forsimples. I afsnit 3 fremhæves formuleringen og *udvikle konceptuelle handlinger*, hvilket ifølge lærerne skaber usikkerhed og forvirring, fordi der under *Kunstnerisk metode* står, at *koncept og/eller interaktion er retningsvisende for elevernes billedpraksis*.

” Formuleringen *Faget benytter iterative processer*, det skal jeg simpelthen slå op. Det bliver for højtravende. Det vil være meget svært for mange lærere.

2.2 Er beskrivelsen af Fagets karakter relevant for jeres fag?

Hvor opleves teksten relevant?

Lærerne ser overordnet teksten som relevant for faget, og den supplerer formålet godt.

- **Teknikker.** Lærerne fremhæver særligt beskrivelsen af teknikkerne i faget. Det var ifølge lærerne mindre tydeligt i Fagets formål, og dermed bliver Fagets karakter en relevant udfoldelse af fagplanen.
- **Værdien af det tilfældige.** Lærerne er særligt glade for formuleringen *... hvor det tilfældige tillægges værdi*, under *Kunstnerisk metode*. Det er ifølge lærerne en vigtig dimension, som betyder meget for faget.

Er der noget, der kan udelades?

Lærerne påpeger, at de finder formuleringen om, at eleverne skal *nyde at lave billeder*, irrelevant for faget. De er enige om, at fokus bør være på elevernes skabende proces, ikke på nydelse. Det indvendes desuden, at sætningen, hvor dette indgår, er for lang.

Er der noget, I savner?

- Nogle påpeger, at det kan være svært at forstå, hvad der menes med formuleringen *fjerne fællesskaber*, mens andre er glade for den fortolkning og brede ramme, det åbner for – det er billedskabende for undervisningen.
- Lærerne drøfter, hvordan elevernes egne erfaringer kan inddrages. *Faget beskæftiger sig indgående med elevernes erfaringer med...* – Det kan ifølge lærerne komme til at lyde ”lidt tilbageskuende”. Lærerne påpeger, at det er vigtigt, at det er det, der sker i faget, der er i fokus. Lærerne var entydigt enige om, hvorvidt formuleringen skulle ændres. De foreslår at betone, at man tager afsæt i elevernes udgangspunkt.
- Lærerne drøfter vægtningen af *samskabelse* over for *samarbejde*. De peger på, at man skal overveje, om der stadig er plads til individuel fordybelse. Nogle vil være kede af at være bundet af samskabelse, men det er rigtig fint med samarbejde. Ifølge lærerne kræver fordybelsesprocessen i billedkunst også, at man har mulighed for at arbejde alene. Lærerne mener, at det vigtigt, at det ikke bliver et krav med samskabelse, som der lige nu lægges op til i teksten. Lærerne havde forskellige perspektiver på vigtigheden af samskabelse. Nogle mener, at så længe der ikke står, hvordan samskabelse skal ske, så kan lærerne se, at de godt vil kunne gradbøje tingene. Andre peger på, at det er vigtigt, at eleverne også har plads til *fordybelse og individuelt arbejde*, især i valgfaget og op mod prøven.

”Overvej, om vægtningen mellem samarbejde, samskabelse og egne praktiske og eksperimenterende ... er rigtig.

3. Fagets indhold

Det har vi spurgt lærerne om:

1. Giver teksten om Fagets indhold umiddelbart mening (ud fra 'Afsnittets hensigt')?
 - a. Hvorfor/hvorfor ikke?
2. Kan I genkende jeres fag i de beskrevne indholdsområder?
 - d. Hvor træder det faglige indhold tydeligt eller mindre tydeligt frem?
 - e. Kan I finde eksempler i teksten, der inspirerer til/giver billeder af konkret undervisning i faget?
3. Hvordan fungerer figuren for fagets indhold?
 - a. Skaber figuren sammenhæng mellem de beskrevne indholdsområder? – Hvorfor/hvorfor ikke?
4. Opleves fagplanens forslag til trinforløb anvendeligt?
 - a. Hvorfor/hvorfor ikke?
5. Giver trinforløbet et billede af progression?
 - a. Hvorfor/hvorfor ikke?

3.1 Giver teksten om Fagets indhold umiddelbart mening?

Hvor giver teksten særligt mening?

Lærerne oplever overordnet, at indholdet giver god mening, og der udtrykkes ros for arbejdet med fagplanen.

Hvor giver teksten mindre mening?

Lærerne peger på enkelte ord, som er uklare:

- Lærerne har sværest ved at forstå begrebet *billeddeltagelse*. De oplever, at det er svært helt konkret at se for sig, hvad man som lærer skal med eleverne. Lærerne sætter spørgsmålstegn ved, om det er nok at deltage i en samtale om billeder? Lærerne udtrykker, at de finder det vigtigt for faget med udstillingsformater, som det beskrives i indholdet under *Billeddeltagelse*, men overvejer, om det kan rummes med et andet begreb som overskrift.
- Lærerne ser *konceptuelle billedprojekter* som et nyt begreb, som er svært at forstå. De vil gerne have dette defineret klarere.

3.2 Kan I genkende jeres fag i de beskrevne indholdsområder?

Lærerne genkender deres fag i indholdsområderne. Lærerne ønsker valgfrihed i læsningen af eksempler i fagplanen frem for krav.

- I *Billedudforskning* kan lærerne se, hvordan elevernes verden åbnes for det, de endnu ikke ved.
- Det giver god mening, at udtryksformer placeres under *Billedfremstilling*. Det er en elegant måde, *genererede billeder* er medtaget på.
- Det foreslås, at der indsættes et "kan" inden opremsninger af indholdstyper, fx ved *Billedfremstilling*, inden udtryksformerne oplistes. "Der kan arbejdes med..."

3.3 Hvordan fungerer figuren for fagets indhold?

Lærerne giver overordnet udtryk for, at det er en god model, og det er meningsfuldt med *Billedpraksis* som ramme. De peger dog på, at det kræver, at man forstår, hvad *billeddeltagelse* betyder. Lærerne vurderer ligeledes, at det er godt, at der ikke indgår flere begreber i figuren.

3.4 Opleves fagplanens forslag til trinforløb anvendeligt?

Lærerne har forskellige holdninger til, om der bør være krav om digitale formater allerede ved 2.-3.-klassens trinforløb. Nogle synes, det bør blødes op som noget, man kan vælge også at inddrage, mens andre mener, at det er for sent, hvis eleverne først arbejder med det digitale i 4.-6. klasse. Det foreslås, om der i stedet for mål om analoge og digitale formater skal være mål om plane og rumlige formater.

3.5 Giver trinforløbet et billede af progression?

Hvorfor?

Lærerne oplever, at der er god progression i trinforløbene. Det er meningsfuldt, at elevinddragelse træder tydeligere frem, jo længere eleverne kommer i deres skoleforløb. Lærerne finder det også meningsfuldt, at der er mere elevinddragelse i valgfaget. Her mener lærerne, at det er vigtigt, at elevinddragelse står tydeligt frem, da eleverne selv har valgt faget billedkunst til.

Forslag til justeringer

Lærerne har forslag til tilføjelser til 2.-3. klassetrin:

- Både det nære *og det fjerne* kan godt indgå i indholdet på 2.-3. klassetrin.
- Det nævnes også, at teknikker kan tilføjes som noget, eleverne skal arbejde med på 2.-3. klassetrin.
- Lærerne foreslår at tilføje en formulering om "hvad der optager eleverne" ved de obligatoriske trinforløb.

4. Fagspecifikke spørgsmål

Det har vi spurgt lærerne om:

1. Fagets formål peger på særlige kendetegn for faget, herunder fx æstetiske læreprocesser, praktisk arbejde med billedfremstilling, visuel dannelse og som deltagere og medskabere af en visuel kultur. Er det tydeligt, hvad der menes, og giver det et klart billede af faget?
 - a. Hvis ja, giv gerne et eksempel på, hvor er det tydeligt.
 - b. Hvis nej, giv gerne et bud på, hvordan det kan tydeliggøres.
2. Forstår I sammenhængen mellem de tre indholdsområder, som er beskrevet indledende under indholdsområder?
 - a. Træder det praktiske arbejde eksempelvis tydeligt frem?
3. Er antallet af mål under indholdsområderne fyldestgørende og konkrete nok på forskellige trin?
 - a. Kom gerne med eksempler på, hvad der fungerer, og hvad der ikke fungerer.

4.1 Forstår I sammenhængen mellem de tre indholdsområder?

Lærerne tilkendegiver, at de synes, at de tre indholdsområder er beskrevet sammenhængende, og at de synes, det praktiske arbejde træder tydeligt frem.

4.1 Er antallet af mål under indholdsområderne fyldestgørende og konkrete nok på forskellige trin?

Lærerne spørger ind til, om der er en årsag til, at der er to mål på det første trinforløb og ikke på de øvrige, men de har ikke yderligere kommentarer til, om målene er konkrete eller fyldestgørende nok.

5. Samlet indtryk af fagplanen

Det har vi spurgt lærerne om:

1. Er fagplanen i sin helhed enkel og til at forstå?
 - a. Er faget beskrevet konkret og præcist?
2. Er fagplanen bygget overskueligt op?
 - a. Giv eksempler på dele, der bidrager til overskuelighed.
 - b. Giv forslag til, hvad der kan gøre fagplanen mere overskuelig.
3. Er sproget lettilgængeligt?
 - a. Hvilke ord/begreber/sætninger/tekstdele fungerer særligt godt?
 - b. Hvad kan skrives mere enkelt?
4. Forestil jer – ud fra det nuværende råudkast – at I skal bruge fagplanen i planlægning af jeres undervisning:
 - a. Giver fagplanen plads til at skabe en god balance mellem fagets mere praktiske og abstrakte/teoretiske sider?
 - b. Giver fagplanen plads til egne didaktiske refleksioner og didaktisk dialog?
5. Hvad er jeres bedste råd til fagudvalget i deres videre arbejde?

5.1 Er fagplanen i sin helhed enkel og til at forstå?

Lærerne synes, at fagplanen i sin helhed er mere forenklet end Fælles Mål i dag.

” Hvis den kommer ud sådan i sin enkle form, så vil det være supergodt. Man kan faktisk have den i baglommen.

5.2 Er fagplanen bygget overskueligt op?

Lærerne oplever fagplanen som enkel og overskuelig.

5.3 Er sproget lettilgængeligt?

Lærerne oplever generelt, at sproget er lettilgængeligt, men enkelte steder påpeger lærerne, at ordvalget bliver for højtravende – se forslag under Fagets karakter.

5.4 Kan fagplanen bruges i planlægning af undervisningen?

Lærerne tilkendegiver, at de kan se for sig, hvordan de kan planlægge undervisningen på baggrund af råudkastet. De kan godt se balancen mellem det praktiske og teoretiske, men henviser tilbage til pointen ved Fagets formål, hvor de efterspurgte, at teori nævnes.

5.5 Hvad er jeres bedste råd til fagudvalget i deres videre arbejde?

Lærernes mest fremtrædende råd til fagudvalget kan opsummeres som følger:

1. **Det tværfaglige:** Lærerne foreslår, at det tværfaglige skal fremgå som ”noget, man kan”. Det kan komme under *Undervisning og evaluering*, men det må ikke lægge op til, at de praktisk/musiske fag blot samles i tværfaglige emneuger.
2. **Tid:** Lærerne ønsker sig to ugentlige lektioner i billedkunst, så man kan fordybe sig og arbejde med flere teknikker.

Del 2: Feedback fra lokale afprøvninger

Om datagrundlaget

Alle landets skoler har som et led i Udviklingsprogrammet haft mulighed for at gennemføre lokale afprøvninger af de enkelte råudkast til fagplaner og indsende deres feedback til EVA i efteråret 2025. Ved de lokale afprøvninger har lærerne – enkeltvis eller i teams – anvendt den samme spørgeramme som ved de regionale workshops. EVA har foretaget en sammenfatning af feedback fra de lærere (fra fagplansskoler eller andre skoler) og andre aktører (fx interesseorganisationer og professionshøjskoler), der har bidraget med feedback fra lokale afprøvninger.

Følgende sammenfatning bygger udelukkende på den feedback, EVA har modtaget fra de lokale afprøvninger, og skal ses som et tillæg til lærernes feedback fra regionale workshops.

I sammenfatningen skelnes der ikke mellem de forskellige typer af bidragsydere – og for læsbarhedens skyld bliver alle bidragsydere omtalt som ”lærere”.

Lokal afprøvning af fagplanen for billedkunst

Antal bidrag fra lokale afprøvninger:	2
Heraf antal bidrag fra fagplansskoler:	2
Heraf antal bidrag fra andre skoler/aktører:	0

1. Fagets formål

I de lokale afprøvninger opleves teksten i fagets formål at give mening, idet vægten er på den praktiske tilgang. Lærerne skriver, at de sætter pris på ordvalget *skabende, udforskende, praktisk, æstetisk, aktiv*, og at eleverne skal være praktisk problemløsende.

2. Fagets karakter

Der gives overordnet udtryk for, at teksten om fagets karakter giver mening og opleves relevant. Afsnittet om billedpraksis nævnes som eksempel på et tekststykke, hvor lærerne oplever, at det er tydeligt, hvad man "kan/skal i faget".

”Fx *Formsproglig metode*, hvor det er konkrete teknikker eller fagteori, der er i fokus.

Der gives ikke udtryk for, at der mangler noget i teksten, eller at noget kan udelades.

3. Fagets indhold

Der er under Fagets indhold givet feedback til figuren samt fagplanens forslag til trinforløb:

Der er en oplevelse af, at figuren viser, at indholdsområderne er "i samspil med og afhænger af hinanden". Dertil gives der udtryk for, at hvert indholdsområde er med til at "understøtte elevernes udbytte af hvert enkelt område".

Trinforløbet opleves overskueligt og anvendeligt, og der er en oplevelse af progression.

Der er en oplevelse af, at der bygges videre på indholdsområderne fra indskoling, når vi når til mellemtrinnet. Også samarbejdet i fællesskaberne er med til at vise progressionen:

”Der beskrives, hvordan man efter at have tilegnet sig færdigheder på 2.-3. klassetrin kan videreudvikle + bygge videre på samme færdigheder i 4.-6. klassetrin.

4. Fagspecifikke spørgsmål

Der er ikke givet feedback på de fagspecifikke spørgsmål.

5. Samlet indtryk af råudkast til fagplanen

Overordnet opleves fagplanen simpel og konkret med en passende mængde tekst.

Fagplanen beskrives som "MEGET overskuelig". Særligt beskrivelsen af figuren fremhæves som et eksempel på et element, der bidrager til overskuelighed.

Lærerne oplever, at enkelte ord kan være svære at forstå. Det foreslås fx, at ordene *iterativ* og *konceptuelle* kunne erstattes eller forklares.

EVA – analyser, redskaber og udvikling, der styrker uddannelser og dagtilbud.

EVA

+45 35 55 01 01
eva@eva.dk
www.eva.dk

© 2026 EVA (Danmarks Evalueringsinstitut)
Citat med kildeangivelse er tilladt

ISBN (www): 978-87-7182-848-1